

महाराष्ट्र राज्य डेटा केंद्र (MH-SDC) साठी भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL), फोर्ट डेटा सेंटर, मुंबई येथे केज को-लोकेशन सुविधा अंमलात आणण्यास व त्याबाबत प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग (मातं)
शासन निर्णय क्रमांक : SDC-2026/C.R.29/IT
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: १२ फेब्रुवारी, २०२६

वाचा:

- सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र सीओएम-१०९८/प्र.क्र. २१२/९८/३९, दि. ०५.१०.२००९
- माहिती तंत्रज्ञान उच्चाधिकार समितीची दि. ०९.०९.२०२६ रोजी झालेली १८६ वी बैठक-अजेंडा क्र. ११

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र राज्य डेटा केंद्र (MH-SDC) हे राज्य शासनाच्या विविध विभागांच्या Mission Critical Applications, Portals, Databases व Services यासंबंधीचे होस्टिंग करणारी केंद्रीय सुविधा (Central facility) म्हणून कार्यरत आहे. सदर डेटा केंद्र गेल्या १२ वर्षांहून अधिक कालावधीपासून कार्यरत असून, त्यामधील आयटी, नेटवर्क, सुरक्षा, वीजपुरवठा व शीतकरण यासंबंधी पायाभूत सुविधा मोठ्या प्रमाणावर End-of-Life (EOL) व End-of-Support (EOS) अवस्थेत पोहोचल्या आहेत. तसेच, MH-SDC कडे स्वतंत्र आपत्ती पुनर्प्राप्ती (Disaster Recovery-DR) केंद्र उपलब्ध नसल्यामुळे शासनाच्या अत्यावश्यक प्रणालींवर कार्यकारी, सुरक्षा व व्यवसाय सातत्याबाबत धोका (Operational, Security, and Business continuity risks) निर्माण होण्याची शक्यता नाकारता येत नसल्याने शासनाच्या सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSU) कडील केज को-लोकेशन सुविधेमध्ये MH-SDC स्थलांतरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार, माहिती तंत्रज्ञान उच्चाधिकार समितीच्या (IT-HPC) दि. ०९.०९.२०२६ रोजी झालेल्या १८६ व्या बैठकीत अजेंडा क्र. ११ अंतर्गत BSNL, फोर्ट डेटा सेंटर, मुंबई येथे केज को-लोकेशन सुविधा घेण्यास मंजुरी देण्यात आली.

शासन निर्णय :

मा. मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखालील माहिती तंत्रज्ञान उच्चाधिकार समितीच्या १८६ व्या बैठकीतील अजेंडा क्र. ११ अन्वये देण्यात आलेल्या मान्यतेस अनुसरून महाराष्ट्र राज्य डेटा केंद्र (MH-SDC) साठी भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL), फोर्ट डेटा सेंटर, मुंबई येथे केज को-लोकेशन सुविधा अंमलात आणण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर केज को-लोकेशन सुविधेसाठी होणारा खर्च पुढीलप्रमाणे राहील:

- i. One Time set-up खर्च: रु. ३६ लक्ष
- ii. वार्षिक आवर्ती भाडे: रु. ५.८ कोटी प्रतिवर्ष
- iii. किमान करार कालावधी: ५ (पाच) वर्ष

३. भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL) कळून फोर्ट डेटा सेंटर, मुंबई येथे सुरक्षित केज को-लोकेशन, वीजपुरवठा, शीतकरण व संबंधित भौतिक पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतील. सर्वर, स्टोरेज, नेटवर्क उपकरणे, सॉफ्टवेअर व परवाने यांची खरेदी, प्रतिष्ठापन, संचालन व व्यवस्थापन ही जबाबदारी माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई यांची राहील.

४. महाराष्ट्र राज्य डेटा केंद्र (MH-SDC) Relocate करताना Interim Hosting ची आवश्यकता भासल्यास त्यासाठी रु. ३ कोटी (तीन कोटी) पर्यंत खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर Interim Hosting महा-आयटी कळून Empaneled सेवा पुरवठादार संरक्षा Webworks मार्फत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णयान्वये संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय यांना अटी व शर्तीसह आवश्यक करारनामे करण्यास व आवश्यक कार्यादेश निर्गमित करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

६. सदर विषयी येणारा खर्च मागणी क्र. A-०४, मुख्य लेखाशिर्ष (२०५२)-सचिवालयीन सर्वसाधारण सेवा (२०५२ ०५८२) (०९०) (००) (११), “३१-सहायक अनुदाने” लेखाशिर्षांतर्गत राज्य सेतु सोसायटीमार्फत ई-गवर्नन्स प्रकल्पाकरिता सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी मंजूर अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून भागविण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

७. उपरोक्त खर्चाकरिता लेखाधिकारी, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई हे आहरण व संवितरण अधिकारी व उपसचिव, माहिती तंत्रज्ञान हे नियंत्रक अधिकारी असतील.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२६०२१२१७१२०४४०७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(दुर्गाप्रिसाद मैलावरम)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रतः

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. महाराष्ट्र विधान परिषद सभापती यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
- ४) मा. महाराष्ट्र विधान सभा अध्यक्ष यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.

- ५) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सर्व मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई.
- ८) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा, विधान भवन, मुंबई.
- ९) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) शासनाचे सर्व मा. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
- ११) मा. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय,
- १२) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मुळ शाखा) मुंबई.
- १३) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा) मुंबई.
- १४) प्रबंधक, लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
- १५) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- १६) महालेखापाल १/२ लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १७) महालेखापाल १/२ लेखा व परीक्षा, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
- १८) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १९) सर्व पोलीस आयुक्त,
- २०) सर्व विभागीय आयुक्त,
- २१) सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त,
- २२) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
- २३) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- २४) सर्व जिल्हाधिकारी,
- २५) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- २६) सर्व नगरपालिका/परिषदांचे मुख्याधिकारी,
- २७) संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई.
- २८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित,
- २९) सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- ३०) सचिव, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण, मुंबई.
- ३१) मंत्रालयीन विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,
- ३२) सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
- ३३) निवडनस्ती/मातं.